

Mer klimavennlig innkjøp i Kongsvingerregionen - Styringsdokument

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	3
1.1	<i>Hensikt</i>	3
1.2	<i>Om prosjektet</i>	3
1.3	<i>Målsetninger</i>	4
1.4	<i>Styrende dokumenter</i>	5
2	Organisering	5
2.1	<i>Prosjekteier</i>	5
2.2	<i>Prosjektgruppe</i>	5
2.3	<i>Behov for annen støtte og kompetanse utenfor prosjektgruppen</i>	6
2.4	<i>Arbeidsgrupper</i>	6
3	Beskrivelse av prosjektprodukter	7
4	Gjennomføringsplan	8
4.1	<i>Prosjektaktiviteter</i>	8
	Prosjektets hovedaktiviteter	8
	Fase 0: Oppstart av prosjekt	9
	Fase 1: Kartlegging av klimabelastning av dagens innkjøp og identifisere tiltak	9
	Fase 2: Forankre tiltak i kommunene/selskapene	10
	Fase 3: Implementering, tilgjengeliggjøring og opplæring	10
	I driftsfase	11
	Kunnskapsoverføring og -spredning	11
4.2	<i>Fremdriftsplan</i>	12
4.3	<i>Strategi for gjennomføring</i>	12
4.4	<i>Rapportering</i>	13
5	Interessenter	14
6	Kommunikasjonsplan	15

Regionalt Innkjøp i Kongsvingerregionen

6.1	Bakgrunn.....	15
6.2	Problembeskrivelse:.....	15
6.3	Kommunikasjonsmål.....	15
6.4	Målgruppe/interessenter.....	15
6.5	Effekt mål.....	15
6.6	Ønsket etterlatt inntrykk.....	15
6.7	Budskap.....	16
6.8	Tiltak.....	16
7	Risikoanalyse.....	17
8	Avhengigheter.....	19
9	Budsjett.....	20

Saksnummer	Prosjektleder (navn/enhet)	Prosjekteier (navn/enhet)			
19/455	Terje Øverby, Regionalt Innkjøp i Kongsvingerregionen	Malin Westby Skoglund, Økonomisjef			
VERSJONSLOGG					
Versjon	Dato	Beskrivelse	Saksbeh	Kontr	Godkj
01	13.11.20	Førsteversjon, etter behandling i Innkjøpsrådet og prosjektgruppa.	TØ	MJ	TØ

DISTRIBUSJONSLOGG		
Versjon	Dato	Beskrivelse
01	13.11.20	Til politisk behandling/styrebehandling

1 Innledning

1.1 Hensikt

Dette dokumentet beskriver organisering og gjennomføring av prosjektet «Mer Klimavennlig innkjøp i Kongsvingerregionen» innenfor rammer gitt i søknad om og tildeling av tilskudd av klimasatsmidler 2020. Dokumentet skal sikre at målsetninger og føringer i prosjektet kan oppnås og er forankret i de berørte kommunene og selskapene.

1.2 Om prosjektet

Regionalt Innkjøp i Kongsvingerregionen (RIIK) er et innkjøpssamarbeid som omfatter 7 kommuner og 6 interkommunale selskaper i Kongsvingerregionen. Samarbeidet er organisert som et vertskommunesamarbeid, med Kongsvinger kommune som vertskommune. Kommunene og selskapene anskaffer årlig for ca 1,1 – 1,2 milliarder medregnet investeringer. RIIK har blant annet i oppgave å inngå felles avtaler, bistå ved enkeltanskaffelser (investeringsprosjekt) og utarbeide felles innkjøpsrutiner og maler. RIIK utarbeidet i 2019 en felles anskaffelsesstrategi som har miljø som et av fem hovedmål. Strategien er politisk vedtatt i samtlige kommunestyrer.

Regionalt Innkjøp i Kongsvingerregionen

- Eidskog kommune
- Grue kommune
- Kongsvinger kommune
- Nord-Odal kommune
- Sør-Odal kommune
- Våler kommune
- Åsnes kommune
- Glåmdal Interkommunale Vann- og avløps selskap
- Glåmdal Brannvesen
- Glåmdal Interkommunale renovasjonsselskap
- Solør Renovasjon
- Glåmdal interkommunale voksenopplærings senter
- Glåmdal Sekretariat

De fleste av kommunene samarbeider også i et interkommunalt miljø- og klimanettverk, som har utarbeidet en regional klima- og miljøstrategi som er vedtatt i kommunestyrene. Planen peker på flere områder for å nå målsetning om at kommuneorganisasjonen skal være klimanøytrale i 2025, inkludert tiltak om at det i innkjøp skal stimuleres/stilles krav til økt bærekraft og minst mulig karbonavtrykk. Den enkelte kommune skal selv utarbeide handlingsplan for hvordan de skal innfri regional klima- og miljøstrategi.

Regionalt miljø- og klimanettverk

- Eidskog kommune
- Grue kommune
- Kongsvinger kommune
- Nord-Odal kommune
- Sør-Odal kommune
- Åsnes kommune

RIIK søkte i 2020 om støttemidler over Klimasats (Miljødirektoratet) til prosjektet «Mer klimavennlig innkjøp i Kongsvingerregionen». Prosjektet har til hensikt å gjøre offentlige innkjøp i Kongsvingerregionen mer klimavennlig enn i dag. Prosjektet må sees i sammenheng med målsetning om at kommunene i regionen skal bli klimanøytrale i 2025, samt ønske om å dreie offentlige innkjøp i en mer klima- og miljøvennlig retning i tråd med FNs bærekraftsmål. Miljødirektoratet har vedtatt å gi økonomisk tilskudd til prosjektet.

Prosjektet ledes av RIIK på vegne av alle deltakerkommunene, og i samarbeid med interkommunalt klimanettverk.

1.3 Målsetninger

Prosjektets hovedmål:

«Å gjøre offentlige innkjøp i Kongsvingerregionen mer klimavennlig enn i dag»

Tabell 1 Mål for prosjektet

Nivå	Beskrivelse	Suksesskriterier
Virksomhetsmål - Ønsket fremtidig situasjon etter at gevinstene er realisert.	Mer klimavennlig innkjøp i Kongsvingerregionen enn i dag.	<ul style="list-style-type: none">○ «Tiltakspakke» som er vedtatt og forankres i alle organisasjonene.○ Bidra til å bygge omdømme slik at Kongsvingerregionen blir «Norges grønne hjerte».○ Sette Kongsvingerregionen på kartet – delta/bidra i samfunnsdebatten.
Effektmål - Hvilke konkrete endringer skal prosjektet føre til?	Redusere klimabelastning som følge av kjøp over felles innkjøps- og rammeavtaler.	<ul style="list-style-type: none">○ Reduksjon av klimagassutslipp for kjøp av varer og tjenester iht mål som fastsettes etter utført kartlegging.
	Etablere system/rutine/kompetanse for måling av klimagassutslipp.	<ul style="list-style-type: none">○ System/rutine tilgjengelig for innkjøpere i alle organisasjonene.○ Kompetanseheving innen klima/miljø og anskaffelser i kommunene/selskapene.
	Sette klima på agendaen for å redusere klimabelastning ved gjennomføring av enkeltanskaffelser.	<ul style="list-style-type: none">○ Klima-/miljøkrav i 90 % av alle enkeltanskaffelser i regionen.○ Reduksjon av klimagassutslipp innen bygg og anlegg med minimum 50 %.¹
Resultatmål / Prosjektprodukt - Hva er hovedproduktene? (Hva skal prosjektet levere?)	Rapport av dagens situasjon med forslag til og effekt av tiltak og måleindikatorer.	<ul style="list-style-type: none">○ Gode data over dagens forbruk.○ Tverrfaglig samarbeid.○ Riktig kompetanse.○ Beskrive ulike ambisjonsnivå.○ Prioriteringer av tiltak ift kostnad og forventet nytte.○ Klar og tydelig anbefaling med kostnadskonsekvens og forventet effekt.

¹ Basert på Futurebuilt

Regionalt Innkjøp i Kongsvingerregionen

Nivå	Beskrivelse	Suksesskriterier
	System/rutine/verktøy for å kunne måle klimagassutslipp og effekt av tiltak.	<ul style="list-style-type: none">○ Enkelt og funksjonelt system.○ Effekt av tiltak må fremkomme, dvs ikke kun basert på forbrukte kroner.○ Ikke enkeltpersonavhengig.○ Mulighet for å sette mål.
	Rutine for forankring av miljøambisjon i enkeltanskaffelser.	<ul style="list-style-type: none">○ Enkel å sette seg inn i.○ Kjent for ledere.○ Intuitiv og forståelig i bruk.○ Tilgjengelig kompetanse i virksomhetene.
	Saksfremlegg for behandling i de ulike organisasjonene.	<ul style="list-style-type: none">○ Organisasjonene er forberedt på hva som kommer.○ Informasjon i forkant.○ Tilstedeværelse.
	Implementering, tilgjengeliggjøring og opplæring av maler og verktøy.	<ul style="list-style-type: none">○ Intuitive og gode maler som «henger sammen».○ Gode og lovlige miljøkrav i maler.○ Tilgjengelige for brukere.○ Opplæring av brukere.

1.4 Styrende dokumenter

Følgende dokumenter er styrende for prosjektet

- Anskaffelsesstrategi 2019 - 2023
- Regional klima- og miljøstrategi
- Søknad om klimasatsmidler med prosjektgjennomføringsplan
- Tilskudd klimasatsmidler

2 Organisering

2.1 Prosjekteier

Prosjektet er organisert under enhet «Økonomi og regionale tjenester» i Kongsvinger kommune, med økonomisjef Malin Westby Skoglund som prosjekteier.

2.2 Prosjektgruppe

Det vil etableres en prosjektgruppe bestående av representanter fra RIIK, Innkjøpsrådet og regionalt miljø- og klimanettverk.

Regionalt Innkjøp i Kongsvingerregionen

Tabell 2 Prosjektgruppe

Navn	Organisasjon	Stilling/rolle/kompetanse
Terje Øverby (prosjektleder)	RIIK	Innkjøpssjef
Ole Gunnar Holen	Sør-Odal kommune	Innkjøpsansvarlig
Nils B. Lindeberg	Åsnes kommune	Innkjøpsansvarlig
John Wirkola Dirksen	Eidskog kommune	Leder regionalt klima- og miljønettverk
Yury Yarkov	RIIK	Innkjøpsrådgiver
Morgan Johansen	RIIK	Innkjøpsrådgiver

2.3 Behov for annen støtte og kompetanse utenfor prosjektgruppen

Tabell 3 Støtte/kompetanse utenfor prosjektgruppen

Behov / kompetanse	Navn
Kommunikasjonsrådgiver	Lill Fjeld
Økonomi/regnskap	Jostein Torkildsrud
Regionalt personvernombud	Marie Skarstad
Innkjøpsansvarlige i den enkelte kommune/IKS	Mikael Jönsson (Eidskog) Knut Henriksen (Grue) Paul Reidar Løsnesløkken (Nord-Odal) Nina Skjefstad (Våler) Mariann Bjørnseth (GBI) Trond Sørensen (GIR) Unn Bjørklund (GIV) Veronica Wæraas (GIVAS) Jon Arne Aaslie (SOR)

2.4 Arbeidsgrupper

Arbeidsgrupper etableres for gjennomføring av delprosjekter. Antall arbeidsgrupper, sammensetning og omfanget av disse vil avgjøres utfra prosjektets løpende behov. Etableringen av arbeidsgrupper avgjøres av delprosjektet i samråd med prosjektgruppa. Relevant kompetanse og brukermedvirkning vil bli ivaretatt ved etablering og gjennomføring av arbeidsgrupper.

3 Beskrivelse av prosjektprodukter

Tabell 4 Prosjektprodukter

Hovedprodukter	Beskrivelse/innhold
Rapport av dagens situasjon med forslag til og effekt av tiltak og måleindikatorer.	<ul style="list-style-type: none">- Kartlegging av dagens innkjøp og avtaler (kategorisering).- Kartlegge klimabelastning av dagens innkjøp basert på reelle tall for kategori/avtale eller måltall.- Identifisere tiltak for å redusere klimabelastning av innkjøp og effekt av tiltak.- Identifisere måleindikatorer og målsetninger.
System/rutine/verktøy for å kunne måle klimagassutslipp og effekt av tiltak.	<ul style="list-style-type: none">- System/rutine/verktøy for å kunne måle faktisk klimagassutslipp på et aktuelt tidspunkt.- Fortrinnsvis automatisert og basert på faktisk forbruk/avtaler og med gode visuelle fremstillinger.- Verktøy finnes trolig ikke i dag, men aktører som kan og er interessert i å utvikle.- Bør unngå semimanuelle løsninger, eller kompliserte regneark.
Rutine for forankring av miljøambisjon i enkeltanskaffelser.	<ul style="list-style-type: none">- Beskrive <u>hva</u> som bør/skal/kan vurderes av <u>hvem</u>, og hvem som skal godkjenne/beslutte nivå.- Bør fungere på tvers av organisasjonene.- Uavhengig av enkeltpersoner.
Saksfremlegg for behandling i de ulike organisasjonene.	<ul style="list-style-type: none">- Saksfremlegg for behandling i administrasjonene/politisk.- En sak som skal behandles i flere kommuner/virksomheter – bør ikke åpne opp for mye variasjon.- Lettfattelig og med en klar og tydelig anbefaling.
Implementering, tilgjengeliggjøring og opplæring av maler og verktøy.	<ul style="list-style-type: none">- Oppdaterte maler (konkurransgrunnlag, kontraktsvilkår, veileder, eksempler på gode og lovlige miljøkrav, mm.).- System/rutine for å sikre at avtalespesifikke tiltak kommer med når anskaffelsen gjennomføres.- Tilgjengeliggjøring av oppdatert malverk.- Opplæring av brukere.- Gjennomføre pilotanskaffelse.- Ta i bruk rapporteringsverktøy og målinger.

4 Gjennomføringsplan

4.1 Prosjektaktiviteter

Prosjektets hovedaktiviteter

Tabell 5 viser prosjektets hovedaktiviteter. Hva som inngår i den enkelte hovedaktivitet er beskrevet i de etterfølgende kapitlene.

Tabell 5 Prosjektets hovedaktiviteter

Fase	Aktiviteter
Fase 0: Oppstart av prosjekt	Etablering, organisering og oppstart av prosjektet
	Erfaringsinnhenting fra andre liknende prosjekt og markedsdialog.
	Evt anskaffelse ekstern rådgiverbistand og verktøy.
	Milepæl fase 0: Etablert prosjekt
Fase 1: Kartlegging av klimagassutslipp av dagens innkjøp og identifisere tiltak	Kartlegging av klimabelastning av dagens innkjøp.
	Identifisere tiltak og effekt av tiltak innenfor dagens innkjøp over rammeavtaler og vareavtaler.
	Identifisere måleindikatorer (KPI).
	Rutine for identifisering og beslutning/forankring av miljø- og klimaambisjoner i enkeltanskaffelser
	Milepæl 1: Rapport med konklusjoner fra fase 1
Fase 2: Forankre tiltak i kommunene/selskapene.	Behandling av tiltak i rapport i administrasjonen/politisk ledelse for å sikre forankring i organisasjonene.
	Milepæl 2: Forankrede krav i organisasjonene
Fase 3: Implementering, tilgjengeliggjøring og opplæring.	Implementere tiltak i maler, sjekklister og veiledere.
	Gjennomføre en pilotanskaffelse iht nye rutiner/maler.
	Implementere rutine/prosedyre for enkeltanskaffelser.
	Tilgjengeliggjøring av maler, sjekklister, rutiner.
	Opplæring av brukere
	Etablere system/rutine/ansvar for målinger (KPI) og rapportering.
	Tilgjengeliggjøring av rapporter og evt malverk for eksterne (kunnskapsdeling).
	Milepæl 3: Implementerte krav, prosjekt overlevert til drift.

Etter endt prosjekt skal tiltak og «funn» fra prosjektet være overført til drift. Oppgaver som vil løses i ordinær drift vil det blant annet omfatte:

- Fortløpende implementere tiltak i anskaffelse av vare- og tjenestekontrakter, rammeavtaler mm ved fornyelse.
- Gjennomføre rapportering/målinger.

- Revisjon av tiltak basert på erfaringer og endringer.
- Kunnskapsdeling, eksempelvis ved artikler eller innlegg på seminarer/konferanser, deling på hjemmesider o.l.

Fase 0: Oppstart av prosjekt

Hensikten med fasen er å endelig avklare organisering, prosjektdeltakere, rammebetingelser og fremdrift for prosjektet, samt praktiske forhold til prosjektgjennomføringen (møtehyppighet, samhandlingsplattform mm).

I denne fasen inngår også å innhente erfaringer og råd fra andre offentlige aktører som har gjennomført liknende prosjekter eller besitter særskilt kompetanse. Eksempelvis er vi kjent med at det foregår et prosjekt om klima i innkjøp i regi av Gjøvikregionen og kommunene Hamar, Stange og Løten, som vi ser for oss å opprette dialog med for erfaringsutveksling og se på eventuelle muligheter for samarbeid. Videre vil det være aktuelt å opprette dialog og vurdere muligheter for samarbeid med Høgskolen i Innlandet på Kongsvinger og deres ressurser tilknyttet studier om bærekraftsøkonomi, 7sterkes bærekraftsnettverk², sirkulærprosjektet Circle Scan Kongsvingerregionen³ og eventuelt andre relevante prosjekter og samarbeidspartnere.

Fasen vil også omfatte anskaffelse av ekstern bistand og verktøy for måling/rapportering i fase 1, inkludert markedsdialog (evt engasjere prosjektressurs).

Fase 1: Kartlegging av klimabelastning av dagens innkjøp og identifisere tiltak

Første trinn i denne fasen vil være å kartlegge klimabelastning av dagens innkjøp for kommunene og selskapene. Målsetningen er å utarbeide klimagassregnskap for det faktiske forbruket/avtalene, eksempelvis ved å bruke «måltall» for klimagassutslipp for ulike varekategorier i kombinasjon med faktorer som bidrag av transport fra leverandøren. Her kan detaljert underlag fra «klimakost» som noen av kommunene har anskaffet bli aktuelt å benytte innledningsvis. Det må i prosjektet avklares hvilke faktorer som skal inngå i beregningen og på hvilket detaljeringsnivå. Hensikten med kartleggingen er å identifisere klimagassutslipp fra ulike kategorier av innkjøp som gjøres.

Når klimagassutslipp er kartlagt for ulike varekategorier, starter arbeidet med å identifisere tiltak. Tiltak kan være både være tverrgående for flere varekategorier eller knyttet til den enkelte varekategori. Det planlegges i prosjektet definere ulike typer av tiltak som skal vurderes, eksempelvis:

1. Ombruk/gjenbruk (sirkulærtankegang).
2. Endring i bruk/type innkjøp, dvs løse behovet på en mer klimavennlig eller bærekraftig måte enn i dag.
3. Endring av krav til produkter/tjenester, dvs krav til mer klimavennlige/bærekraftige produkter, mer klimavennlig logistikk mm.

² 7sterke er en industriklynge for fellesskap og samarbeid mellom industribedriftene i de 7 kommunene i Kongsvingerregionen, og har fagnettverk innen blant annet bærekraft.

³ Samarbeidsprosjekt mellom Regionrådet for Kongsvingerregionen, 7sterke og kommuner i regionen.

4. Endring/supplering av klimakrav i anskaffelser, dvs kvalifikasjonskrav, tildelingskriterier, kontraktsvilkår.

Effekten av tiltakene fastsettes gjennom en forventet reduksjon i klimagassutslipp. Som del av kartleggingen skal det også fastsettes økonomisk konsekvens av tiltak. På bakgrunn av disse faktorene foreslås en prioritert gjennomføring av tiltakene.

Studier av klimabelastning av reelt forbruk vil både omfatte innkjøp av varer og tjenester og rammeavtaler som er nødvendige for at kommunene og selskapene skal levere sine tjenester, og investeringer/enkeltanskaffelser (for eksempel byggeprosjekter). Investeringer følger et annet saksbehandlingsløp enn inngåelse/fornyelse av innkjøpsavtaler, og prosjektet er tenkt å omfatte rutine for identifisering og beslutning/forankring av miljø- og klimaambisjoner i enkeltanskaffelser.

For å kunne følge opp utviklingen og rapportere etter hvert som tiltak implementeres i innkjøpsavtaler, vil det være vesentlig å fastsette måleindikatorer (KPI-er), målsetninger for disse og et godt system for jevnlig å kunne hente ut oppdaterte klimagassregnskap basert på faktiske forbruk. Dette bør kunne gjøres uten høy arbeidsinnsats eller behov for ekstern bistand, og i tråd med ønske/forventning om økt digitalisering. Vi er ikke kjent med at det finnes verktøy som oppfyller dette behovet i dag, men at det finnes verktøy fra leverandører som trolig kan være interessert i samarbeide om videreutvikling av deres løsning (eksempelvis klimakost, Ignite Procurement, Kodiak Rating, Framsikt mm). Semi-manuelle løsninger basert på regneark og uttrekk fra regnskapssystem kan bli vurdert som alternativ til heldigitalt verktøy.

Fase 1 avsluttes ved at det utarbeides en rapport som beskriver dagens situasjon, anbefaling til og prioritering av tiltak, og forslag til måleindikatorer.

Fase 2: Forankre tiltak i kommunene/selskapene

Fase 2 har til hensikt å forankre konklusjonene i fase 1 hos kommunene og selskapene før tiltak implementeres og iverksettes. Tiltak kan påvirke hva enheter kjøper i dag, hvordan det kjøpes, logistikk mm, som det anses vesentlig er forankret før de iverksettes. Dette for å sikre tilstrekkelig «mandat» til å gjennomføre faktiske endringer/tiltak. Fasen utgjør med dette et viktig beslutningspunkt for videreføring av prosjektet iht konklusjoner i fase 1, evt behov for tilpasninger/endringer.

Forankringen er planlagt gjennomført ved politisk behandling i kommunene og behandling i styrende organer i de interkommunale selskapene. Felles møteplass for rådmenn og/eller politisk ledelse i regionen kan være gode arenaer for behandling på tvers av organisasjoner.

Fase 2 avsluttes når konklusjonene fra fase 1 er forankret i de respektive organisasjonene.

Fase 3: Implementering, tilgjengeliggjøring og opplæring

Fase 3 omfatter å etablere «infrastrukturen» for realisering av tiltak, og gjøre nødvendig arbeid for å overføre prosjektet til driftsfase.

Forankrede tiltak og rutiner innarbeides i malverk (konkurransesgrunnlag, kontraktsvilkår, innkjøpsveileder mm) og sjekklister for anskaffelsesprosesser. Videre må det være et system for å sikre at «avtalespesifikke» tiltak blir inkludert i den enkelte avtale. Oppdatert malverk og

Regionalt Innkjøp i Kongsvingerregionen

rutiner må tilgjengeliggjøres for brukere i alle organisasjonene på en god måte, og det må gis opplæring til aktuelle brukere. Det planlegges å gjennomføre en pilotanskaffelse med oppdatert malverk og rutiner før tilgjengeliggjøring og opplæring, for å kvalitetssikre, innhente erfaring og evt foreta justeringer. Det kan også bli aktuelt å teste enkelttiltak ifm anskaffelser underveis i prosjektet.

Fasen omfatter også å etablere system, rutine og ansvar for måleindikatorer (KPI-er) og rapportering.

Det planlegges å tilgjengeliggjøre rapporter og evt malverk/verktøy på riik.no for at dette skal være tilgjengelig for andre som jobber med innkjøp.

Fase 3 og prosjektet avsluttes når prosjektet er «overlevert» drift.

I driftsfase

Besluttede endringstiltak for den enkelte varekategori implementeres fortløpende ved inngåelse eller fornyelse av vare- og tjenestekontrakter, rammeavtaler mm ved fornyelse. Eksisterende løpende avtaler har normalt inntil 4 års varighet, og innarbeidelse av tiltak vil som hovedsak måtte bli inkludert ved en ordinær fornyelse. Det vil derfor ta tid å få gjennomført tiltak i alle avtaler og til man oppnår full effekt.

I driftsfasen vil det bli aktuelt med jevnlig rapportering/målinger av måleindikatorer for å følge effekt av tiltak (eksempelvis kvartalvis/halvårlig). Ansvar for rapportering og hvem som er mottaker må avklares, men løsninger med enhetsvis budsjett/rapportering av klimagassutslipp kan være en mulig løsning.

Erfaringer og endringer kan føre til behov for revisjon av tiltak, maler og rutiner i driftsfasen, for eksempel gjennom en årlig revisjon/del av årshjul.

Kunnskapsoverføring og -spredning

Overførings-/spredningsverdi av prosjektet vil være aktuelt i ulike faser, men vil trolig være størst når prosjektet kommer inn i de senere fasene. Prosjektet kan ha verdi for andre offentlige oppdragsgivere ved at:

1. Det bidrar til å utvikle løsninger i markedet for rapportering og måling av klimagassutslipp av innkjøp.
2. Kunnskapsdeling ved innlegg på seminarer og konferanser. Eksempelvis KS Innkjøpsnettverk i Innlandet (KIFI).
3. Ved deling av rapporter og verktøy som utarbeides i prosjektet på www.RIIK.no.

4.2 Fremdriftsplan

Tabell 6 viser overordnet fremdriftsplan for prosjektet.

Tabell 6 Overordnet fremdriftsplan

Fase	Planlagt start	Planlagt slutt
Fase 0 - Oppstart av prosjekt	1/9-20	26/3-21
Fase 1A - Kartlegging av klimabelastning av dagens innkjøp	6/4-21	3/7-21
Fase 1B - Identifisere tiltak	3/8-21	31/12-21
Fase 2 - Forankre i kommunene/selskapene	3/1-22	25/2-22
Fase 3 - Implementering, tilgjengeliggjøring og opplæring	28/2-22	1/7-22

4.3 Strategi for gjennomføring

Prosjektgruppen vil hovedsakelig være for fase 0 og 1 for å bidra med fagkompetanse og kunnskap om organisasjonene inn i prosjektarbeidet, samt samarbeide med prosjektleder om gjennomføringen av prosjektet. Det gjennomføres jevnlige møter, hovedsakelig via Teams, med medlemmene. Teams brukes som samhandlingsplattform for utveksling av dokumenter mm.

Organisasjonene som inngår i prosjektet besitter i dag ikke den nødvendige fagkompetansen eller kapasiteten for å løse prosjektet i egen regi, og det vil bli engasjert ekstern rådgiver som vil ha hovedansvar for faglig gjennomføring av fase 1, samt bistå i senere prosjektfaser etter behov. I tillegg skal det anskaffes verktøy for måling av klimagassutslipp.

Strategi for gjennomføring fra anskaffelse av ekstern kompetanse/verktøy og ut fase 1:

1. Gjennomføre felles markedsdialog for anskaffelse av rådgivertjenester og verktøy, hvor det bl.a. avklares rekkefølge for anskaffelsene og avhengigheter.
2. Det antas at det etter markedsdialog besluttes å anskaffe rådgivertjenester først, bl.a. fordi det forventes behov for bistand av rådgiver til beskrive krav til verktøy.
3. Anskaffelse av verktøy for måling av klimagassutslipp.
4. Sette opp verktøy for måling av klimagassutslipp.
5. Gjennomføre kartlegging av dagens utslipp. Dette arbeidet bør fortrinnsvis utføres av interne ressurser for å redusere antall timer for rådgiver, samt for å bli kjent med verktøyet.
6. Workshop med ekstern rådgiver, ressurser fra kommunene/selskapene, interessenter og eventuelt større leverandører med presentasjon av kartlegging og workshop for å identifisere tiltak.
7. Ekstern rådgiver utarbeider forslag til rapport, tiltak og måleindikatorer.
8. Rapport med tiltak behandles i Innkjøpsrådet og Regionalt Miljø- og klimanettverk, og sendes eventuelt andre interessenter for høring.
9. Utarbeidelse av saksfremlegg.

Regionalt Innkjøp i Kongsvingerregionen

For fase 2 og 3 vil innkjøpsansvarlig i den enkelte kommune/selskap være bindeleddet mellom prosjektet og hver enkelt kommune/selskap, herunder ha roller og ansvar knyttet til forankring, implementering, tilgjengeliggjøring og implementering. Prosjektgruppe for fase 0 – 1 kan ha roller som superbruker e.l.

4.4 Rapportering

Tabell 7 Rapportering i prosjektet

Rapportering til	Innhold	Hyppighet
Prosjekteier	<ul style="list-style-type: none">• Hovedaktiviteter for perioden• Resultater/hva er oppnådd• Eventuelle avvik og korrigerende tiltak (kostnader, tid, kvalitet)• Hovedaktiviteter neste periode	Kvartalsvis
Innkjøpsrådet Regionalt klima og miljønettverk	<ul style="list-style-type: none">• Hovedaktiviteter for perioden• Resultater/hva er oppnådd• Eventuelle avvik og korrigerende tiltak (kostnader, tid, kvalitet)• Hovedaktiviteter neste periode	Kvartalsvis
Miljødirektoratet	<ul style="list-style-type: none">• Delrapport med resultater og erfaringer far arbeidet. Regnskap bekreftet av økonomisjef eller tilsvarende.	1/11-21
	<ul style="list-style-type: none">• Sluttrapport med resultater og erfaringer. Regnskap bekreftet av revisor.	1/11-22

5 Interessenter

Tabell 8 Interessentanalysen som oppgir interessenter for ulike hendelser/milepæler/aktiviteter. H = Hovedansvar, D = Deltaker, I = Informasjon

Hendelser/milepæler/aktiviteter	Prosjektleder/prosjektgruppe	Prosjekteier	Kommunedirektør/rådmann	Daglig leder IKS	Innkjøpsrådet	Regional klima- og miljønettverk	Formannskap	Kommunestyre	Komiteer	Økonomi	Ansatte, tillitsvalgte, verneombud	Styrende organer i IKS	Miljødirektoratet	Media	Innbyggere	KIFI, DFØ, KS	Leverandørtvillingsprogrammet	Leverandører	Høgskolen, bærekraftsnettverket.	Solør, Odal og Sør-Hedmark
	Fase 0: Oppstart av prosjekt																			
Etablere prosjektgruppe	H	I			I	I														
Utarbeide styringsdokument	H	D			D	D							I							
Forankre styringsdokument	H	I	I	I	D	D	I	I	I			I								
Anskaffe rådgiverbistand	H	I			I	I											D			
Fase 1: Kartlegging klimagassutslipp av dagens innkjøp og identifisere tiltak																				
Kartlegging og tiltak av dagens innkjøp	H	I			I	I				D							D	D	D	D
Rutine miljø/klima i enkeltanskaffelser	H	I			I	I														
Fase 2: Forankre tiltak i kommunene/selskapene.																				
Administrativ og politisk behandling	H	D	D	D	D	I	D	D	D		D	D	I	I	I	I	I	I	I	I
Fase 3: Implementering, tilgjengeliggjøring og opplæring.																				
Implementere og tilgjengeliggjøre maler	H	I	I	I	D	I														
Opplæring brukere	H	I	I	I	D	I					D									
Etablere system/rutine/ansvar måling rapportering	H	I			D				D											
Kunnskapsdeling	H	I	I	I	I	I	I	I	I			I	I			I	I	I	I	I

6 Kommunikasjonsplan

6.1 Bakgrunn

Dette prosjektet har til hensikt å gjøre offentlige innkjøp i Kongsvingerregionen mer klimavennlig enn i dag. Prosjektet må sees i sammenheng med målsetning om at kommunene i regionen skal bli klimanøytrale i 2025, samt ønske om å dreie offentlige innkjøp i en mer klima- og miljøvennlig retning i tråd med FNs bærekraftsmål.

6.2 Problembeskrivelse:

Kommunene ønsker å kommunisere ut til alle involverte internt og eksternt. Planen er delt opp i faser.

6.3 Kommunikasjonsmål

Alle målgrupper/interessenter skal få god informasjon, og det skal legges vekt på enkel og forståelig kommunikasjon.

6.4 Målgruppe/interessenter

Fase	Målgruppe/interessenter
Fase 0 og 1 – Oppstart og kartlegging	<ul style="list-style-type: none">• Rådmenn• Politikere• Komiteer• Innkjøpsansvarlige• Fagressurs klima og miljø
Fase 2 – Forankring	<ul style="list-style-type: none">• Politikere• Rådmenn• Enhetsledere• Ansatte• Media
Fase 3 - Implementering	<ul style="list-style-type: none">• Rådmenn• Enhetsledere• Ansatte• Innbyggere• Media

6.5 Effektmål

- Ledelsen skal være kjent med klimabelastning og nye tiltak
- Politikere skal være kjent med klimabelastning og nye tiltak
- Enhetsledere og ansatte skal være kjent med klimabelastning, nye tiltak og nye rutiner
- Innbyggerne skal være kjent med satsingen til regionen på klimavennlige tiltak

6.6 Ønsket etterlatt inntrykk

- Offentlige innkjøp i Kongsvingerregionen er mer klimavennlig enn før.

6.7 Budskap

- Innkjøp i Kongsvingerregionen er mer klimavennlig nå enn før
- Disse klimabelastningene hadde regionen før, dette har blitt endret på
- Her finner du nye rutiner for å sikre mer klimavennlig innkjøp
- Vi jobber for å sikre at offentlige innkjøp gjøres i klima- og miljøvennlig retning i tråd med FNs bærekraftsmål.

6.8 Tiltak

Tabell 9 Kommunikasjon - tiltak

Fase	Tiltak	Ansvar	Medie
0	Orientering av Innkjøpsrådet om styringsdokumentet.	Prosjektleder	Innkjøpsrådet, evt særmøte.
0	Orientering av regionalt miljø- og klimanettverk om prosjektet styringsdokumentet.	Prosjektleder, evt leder av nettverket.	Nettverksmøte
0	Rådmann m/ledergruppe informeres om prosjektet og styringsdokumentet.	Innkjøpsansvarlige (Prosjektleder kan bistå)	RLT-møte
0	Politisk orienteringssak om prosjektet og styringsdokumentet.	Innkjøpsansvarlige (Prosjektleder kan bistå)	Kommunestyre
1B	Høring i Innkjøpsrådet og regional miljø- og klimagruppe om tiltak og sak som skal behandles.	Prosjektleder	Innkjøpsrådet, evt særmøte.
2	Rådmann m/ledergruppe informeres om nye tiltak for å sikre mer klimavennlig innkjøp	Innkjøpsansvarlige (Prosjektleder kan bistå)	RLT-møte
2	Politisk sak med tiltak for å sikre mer klimavennlig innkjøp.	Innkjøpsansvarlige (Prosjektleder kan bistå)	Kommunestyre
3	Enhetsledere informeres om nye tiltak for å sikre mer klimavennlig innkjøp	Innkjøpsansvarlige	Enhetsledermøte
3	Ansatte informeres om nye tiltak for å sikre mer klimavennlig innkjøp.	Enhetsledere	Enhetsmøter
3	Nye rutiner tilgjengelig for alle ansatte.	Innkjøpssjef	RIIK nettside/ Kvaliteket
3	Informasjon om bakgrunnen for og de nye tiltakene til alle ansatte. Informasjon om hvor man kan finne nye rutiner etc.	Innkjøpssjef med kommunikasjon	Intranett i den enkelte kommune

Fase	Tiltak	Ansvar	Medie
3	Informasjon om opplæring til de det berører.	Enhetsleder	Enhetsledermøte
3	Felles presentasjon om satsingen i media. Pressemelding.	Innkjøpssjef med Kommunikasjon	Forskjellige medier
3	Presentere de gode tiltakene på egne kanaler	Innkjøpssjef med kommunikasjon	Facebook og nettsiden

7 Risikoanalyse

Det er gjennomført en risikoanalyse for prosjektet, basert på skala for sannsynlighet og konsekvens som beskrevet i Tabell 10 og 11 og risikomatrixe i Tabell 11.

Tabell 10 Skala for sannsynlighet og konsekvens (DIFI)

Verdi	Sannsynlighet	Konsekvens
1	Usikkerhetsforholdet vil trolig ikke inntreffe – inntreffer kun i ett av ti tilfeller.	Mindre konsekvens, som enkelt kan korrigeres
2	Mindre sannsynlighet for at det inntreffer enn at det ikke vil inntreffe.	Vil ikke alene føre til avvik på kriterium nevnt ovenfor, men vil sammen med uønsket utfall på 1-3 andre risikoforhold kunne medføre avvik
3	50/50 sjanse for at det inntreffer.	Vil kunne føre til avvik på minst ett viktig kriterium for å nå målet.
4	Større sannsynlighet for at det vil inntreffe, enn at det ikke vil inntreffe	Løsningsforslaget lar seg ikke gjennomføre = «Showstopper»

Tabell 11 Risikomatrixe

KONSEVENS	4				
	3				
	2				
	1				
		1	2	3	4
		SANNSYNLIGHET			

Regionalt Innkjøp i Kongsvingerregionen

Tabell 12 Risikoelementer

Risiko	Sannsynlighet	Konsekvens	Risiko	Tiltak
Prosjektet er ikke knyttet opp mot virksomhetens langsiktige strategi.	1	2		
Prosjektet er ikke forankret oppover og nedover i organisasjonen.	2	3		Kommunikasjon i Innkjøpsrådet og mot administrativ ledelse i de fora hvor dette er mulig.
Endringer i politiske prioriteringer.	1	2		
Har ikke riktig kompetanse i teamet.	2	3		Bredt sammensatt team. Mulighet for å supplere med andre medlemmer eller kompetanse ved behov eller etablere arbeidsgrupper.
Nøkkelkompetanse slutter.	2	3		Prosjektet skal ikke være avhengig av enkeltpersoner.
Ikke nok ressurser og prioritering av tid.	3	3		Realistisk fremdriftsplan og faste møtearenaer. Definerte oppgaver.
Endring i organisasjonene.	3	1		
Ikke «rett» kompetanse hos innleid personell.	2	3		Riktig utforming av anskaffelsen av tjenesten, samt kontraktsvilkår som muliggjør avslutning av avtale.
Ikke verktøy/programvare i markedet i dag, utvikling medfører at fremdrift ikke kan holdes.	3	2		Kontraktsfeste milepæler/datoer for leveranser.
Ikke verktøy/programvare i markedet i dag, utvikling medfører at budsjett ikke er tilstrekkelig.	3	4		Tydlig budsjett for anskaffelsen, kan avlyse med saklig grunn. Tydelig ansvarsfordeling og risiko i kontrakt. Plan B: Forenkle løsning.
«Tiltakspakke» vedtas ikke av organisasjonene.	1	4		Kommunikasjon underveis i prosjektet. Politisk behandling av tiltaksrapport
Krav som innføres i anskaffelser medfører redusert konkurranse	3	2		Involvere leverandørmarkedet i arbeidet? Tidlig informasjon før anskaffelser.
Krav som innføres i anskaffelser kan føre til at lokale leverandører ikke når opp.	3	3		Involvere leverandørmarkedet? Tidlig informasjon før anskaffelser.
Manglende eierskap og kompetanse i organisasjonene for å kunne iverksette og videreføre tiltak.	3	4		Tiltak konkret beskrevet i rapport. Opplæring og informasjon. Oppdatering av malverk.

8 Avhengigheter

Prosjektet vil være avhengig av visse beslutninger og rammer fra prosjektet interessenter. Disse avhengighetene er vist i Tabell 13. Det vises for øvrig også til interessentanalyse i kapittel 5.

Tabell 13 Avhengigheter

Prosjekt/enhet	Beskrivelse av avhengighet
Politisk ledelse	Politisk behandling av tiltaksplan.
Administrativ ledelse	Behandling av tiltaksplan
Innkjøpsrådet	Innkjøpsrådet er tenkt involvert med følgende: <ul style="list-style-type: none">• Kapasitetsmessig bistand; stille med medlemmer til prosjektgruppe og faglig bistand etter behov.• Behandling av tiltaksplan• Saksforberedende arbeider i egne organisasjoner for politisk sak.
Regional klima- og miljøgruppe	Regional klima- og miljøgruppe er tenkt involvert med følgende: <ul style="list-style-type: none">• Kapasitetsmessig bistand; stille med medlemmer til prosjektgruppe og faglig bistand etter behov.• Behandling av tiltaksplan
Klima-/miljørådgiver (e.l.)	Kapasitetsmessig bistand; stille med medlemmer til prosjektgruppe og faglig bistand etter behov.
Økonomienhetene	Bistå med uttrekk av forbrukstall fra økonomisystemer.
Miljøverndepartementet	Finansiering av større deler av prosjektet.

9 Budsjett

I Tabell 14 er budsjett for prosjektet. Budsjettet er utarbeidet å bakgrunn av estimert antall egenproduserte timer i prosjektet, estimert antall timer av ekstern bistand og estimert verdi av anskaffelse av verktøy for rapportering/målinger. Det er noe usikkerhet i disse tallene, da vi forventer å måtte gjøre noe «nybrottsarbeid» både i produksjonen (arbeidstimer) og tilpasning av verktøy. Det er forsøkt innhentet erfaringstall både for ekstern rådgiverbistand og for verktøy for måling/rapportering.

Tabell 14 Prosjektbudsjett

Aktivitet	Budsjett
Fase 0 - Oppstart av prosjekt	
- Prosjektarbeid RIIK/kommune	kr 110 000
Fase 1: Kartlegging av klimabelastning av dagens innkjøp og identifisere tiltak	
- Prosjektarbeid RIIK/kommunene	kr 170 000
- Ekstern rådgiverbistand	kr 600 000
- Anskaffelse verktøy for rapportering/måling	kr 700 000
Fase 2: Forankre i kommunene/selskapene	
- Prosjektarbeid RIIK/kommune	kr 40 000
Fase 3: Implementering, tilgjengeliggjøring og opplæring	
- Prosjektarbeid RIIK/kommune	kr 280 000
- Ekstern rådgiverbistand etter behov	kr 60 000
Sum prosjekt	kr 1 960 000
Egenandel (25 %)	kr 490 000
Sum støtte Klimasats	kr 1 470 000